

E-podjetje:
podjetje v informacijski
družbi - prenova
poslovnega modela

1. Podjetje v informacijski družbi

- kaj je informacijska družba,
- vpliv globalizacije na poslovanje,
- na čem temelji konkurenčna sposobnost podjetja,
- kako opredeliti poslovno strategijo,
- pojem vrednostne verige,
- kako opredeliti poslovni model,
- kako elektronsko poslovanje spreminja poslovni model.

Kaj je informacijska družba ?

Je (prihajajoča, ponekod že uveljavljena !) družba, ki učinkovito in uspešno uporablja sodobne informacijske, komunikacijske in druge tehnologije za ustvarjanje in nudenje cele vrste novih, informacijsko zasnovanih in podprtih proizvodov (izdelkov in storitev)

Globalizacija

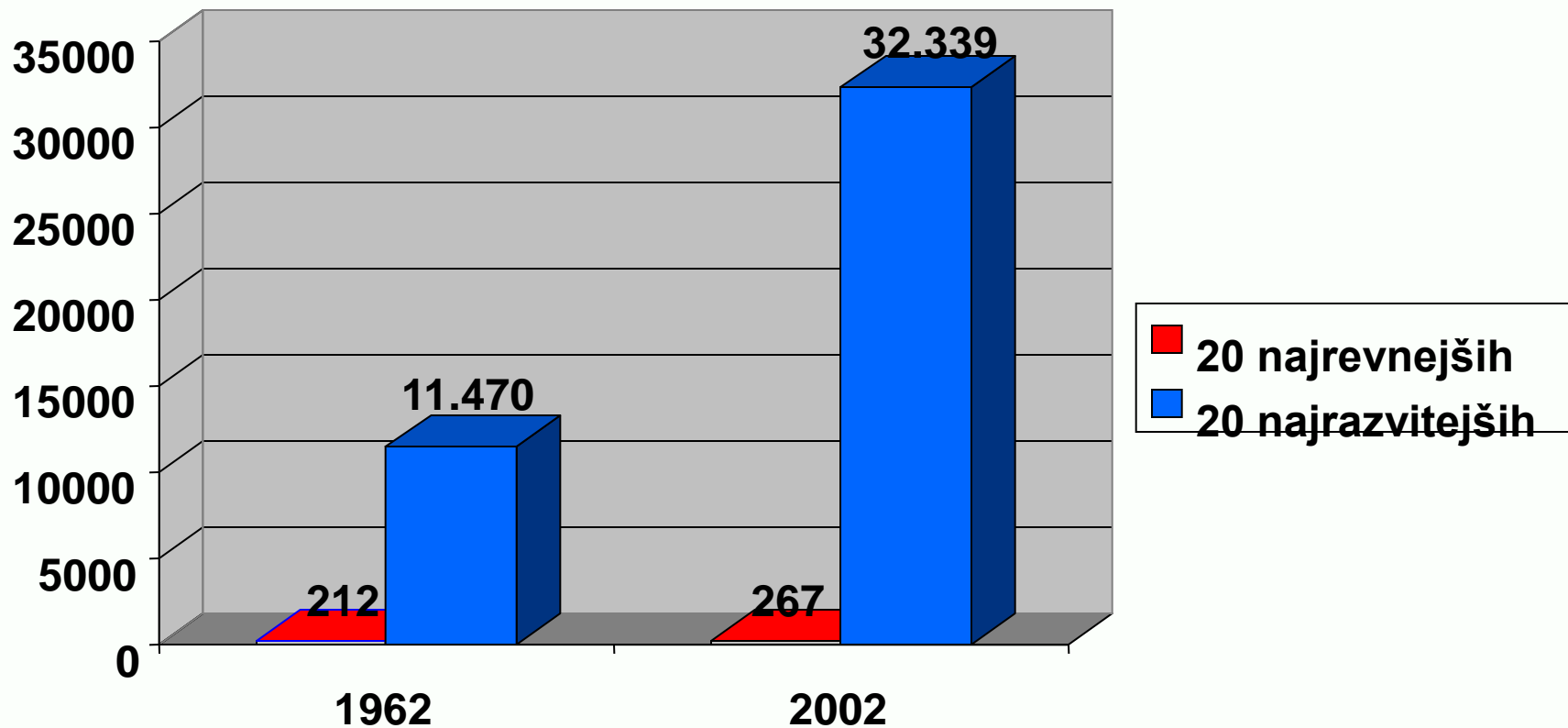
- **globalizacija telekomunikacij (zlasti internet),**
- **razvoj komunikacij, prosti pretok ljudi, znanja in kapitala,**
- **geopolična realnost ..**

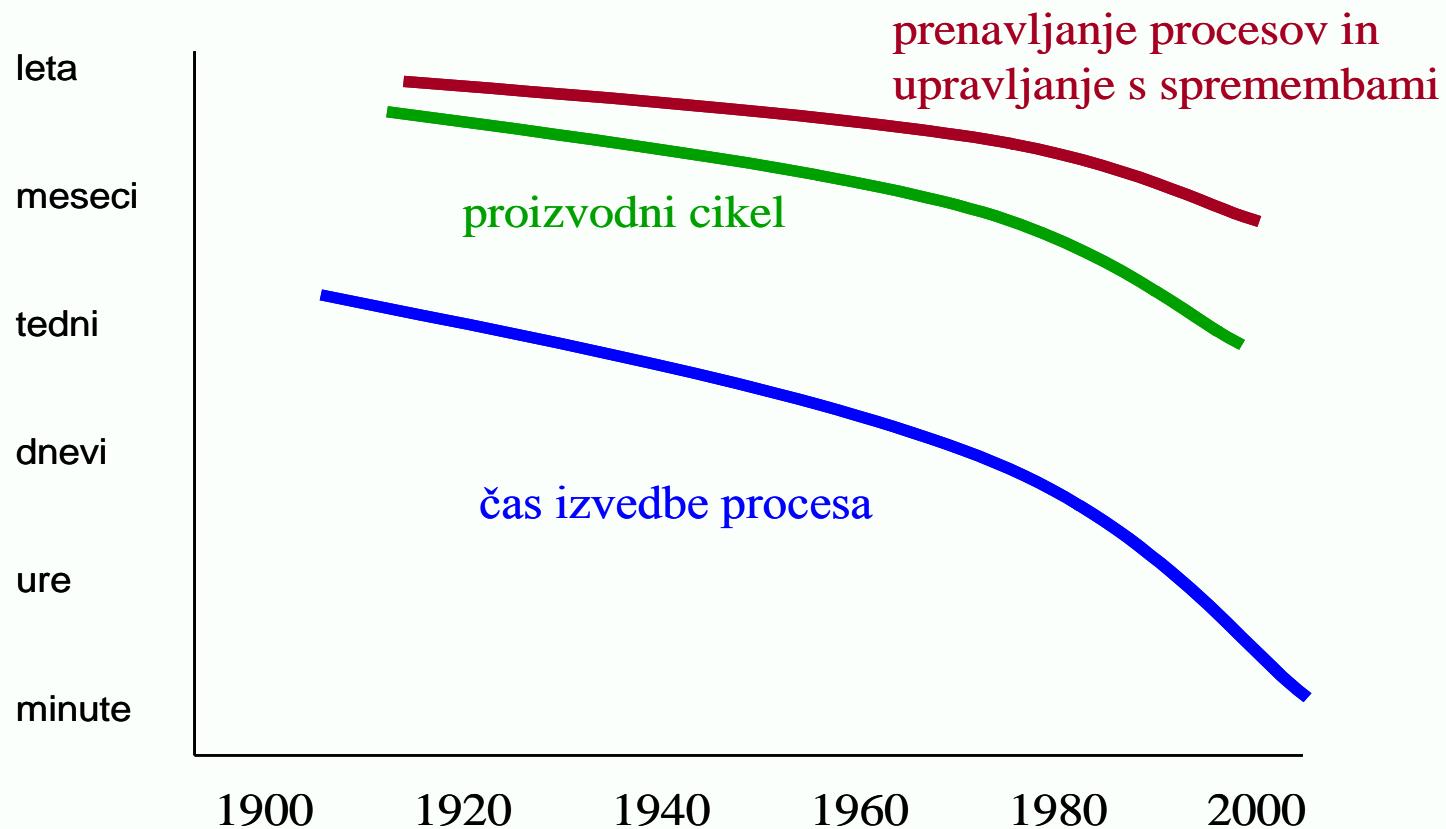
- **hitrost in agilnost**
- **usmeritev v ključne kompetence in procese**
- **povezovanje na osnovi ključnih kompetenc**
- **usmeritev h kupcu**
- **“masovno” prilagajanje proizvodov ...**

Kdo pobira smetano ?

BDP na prebivalca v US\$

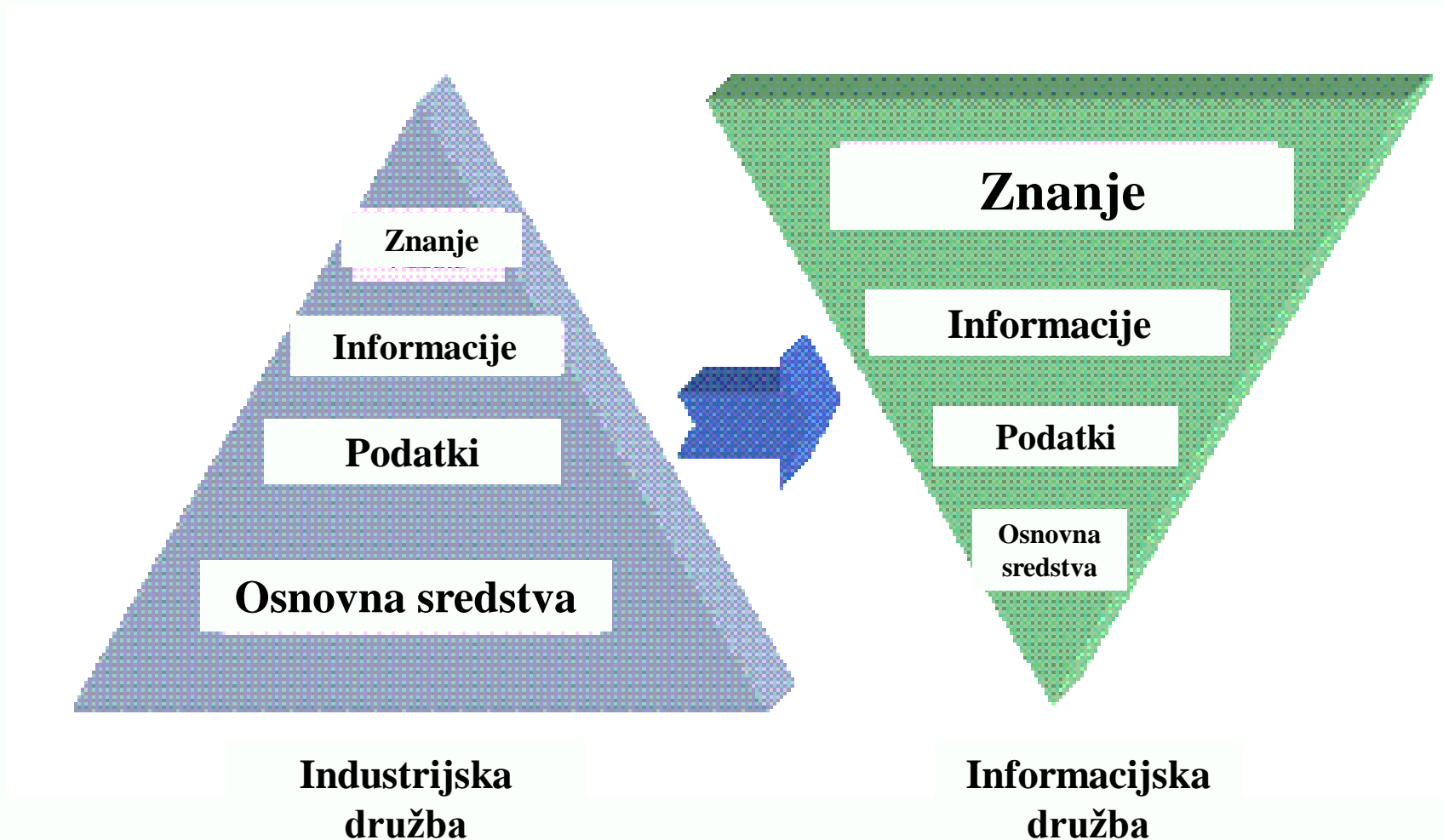
Spremembe poslovnega okolja

Sile tega stoletja

- Premik k intelektualnemu kapitalu.
- Internet omogoča takojšen dostop do informacij.
- Novi poslovni modeli.
- Ustvarjalnost vseh zaposlenih in sodelujočih.
- Več različnosti, več izbire, več ekonomskih mrež pa tudi več individualizma.

Premoženje podjetja

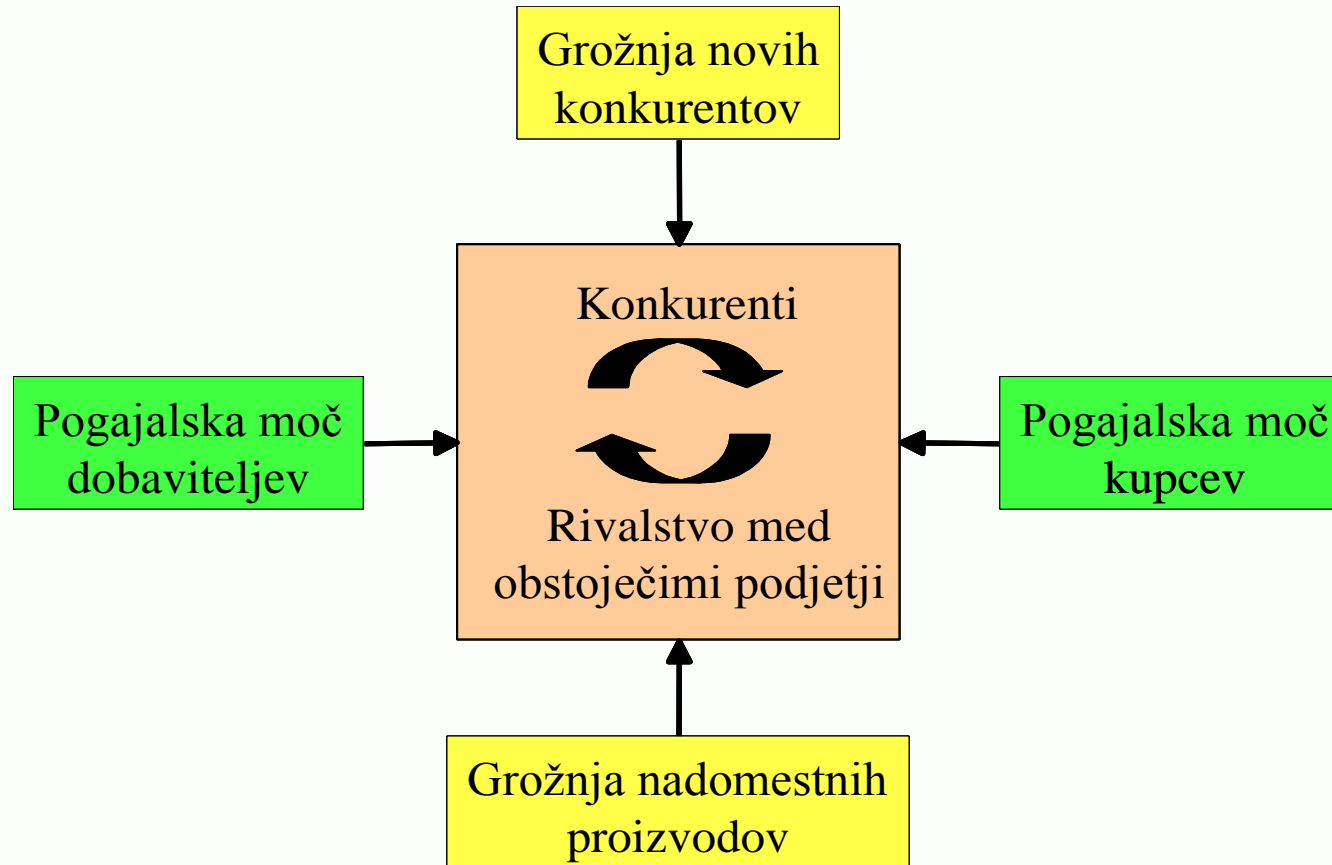
Masovno prilagajanje individualnim zahtevam kupcev

- 20. stoletje – stoletje masovne serijske proizvodnje in masovne potrošnje.
- 21. stoletje – stoletje, ko bodo kupci dobili orodja, s katerimi si bodo razvili izdelek ali storitev po meri in specificirali svoje zahteve.
- Prihranki za ponudnike in za kupce.

Hitrost

- Tekma s časom, hitreje ...
- Največji doprinos interneta je hitrost.
- Vsi procesi bodo spremenjeni, tudi birokratski (e-uprava).
- Pričakovana življenjska doba podjetij se bo močno krajšala – podjetja samo za en projekt.

Tekmovalne sile pri poslovanju podjetja

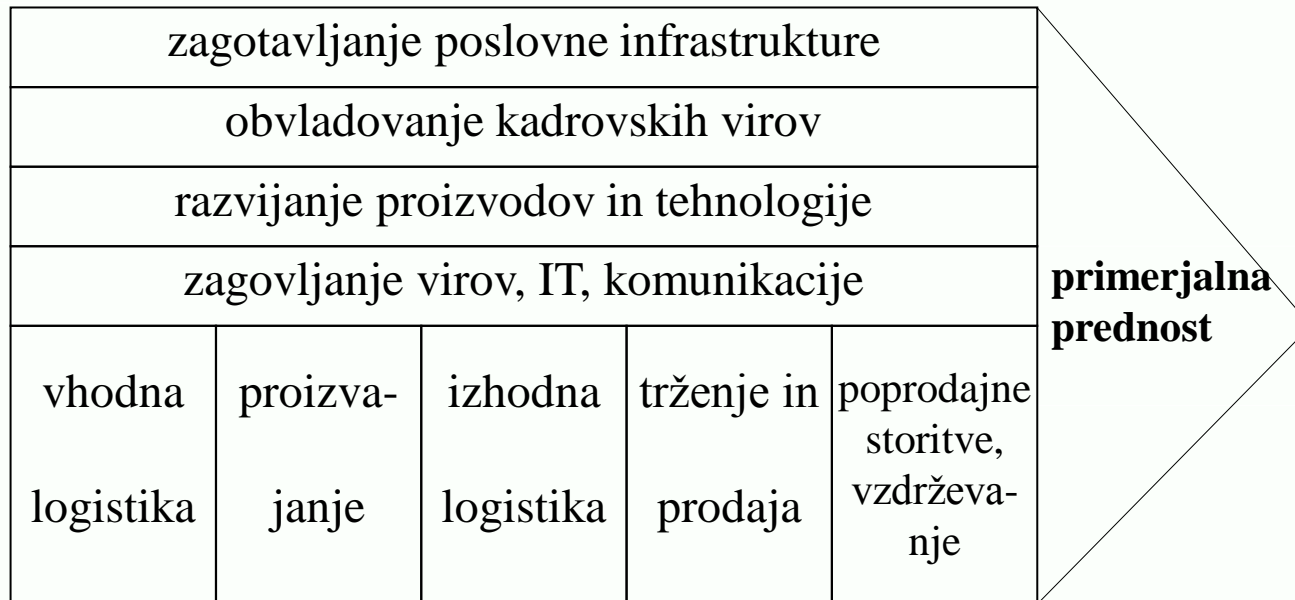
Porter:

Podjetje lahko v boju za položaj v panogi uporabi tri različne strategije :

- strategijo nižjih stroškov,
- strategijo razločevanja (diferenciacije),
- strategijo tržne usmeritve (segmentacije).

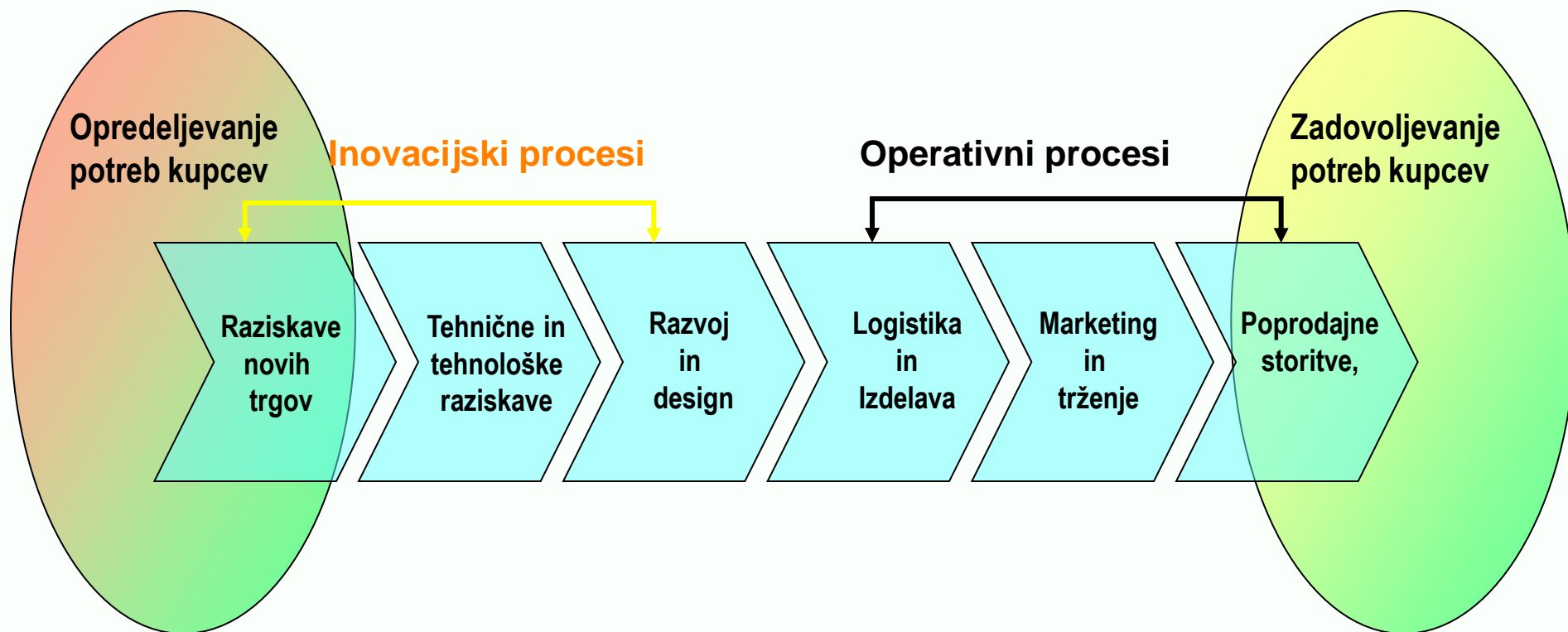
Porterjeva veriga vrednosti

podporne aktivnosti

temeljne aktivnosti

Veriga vrednosti notranjih poslovnih procesov

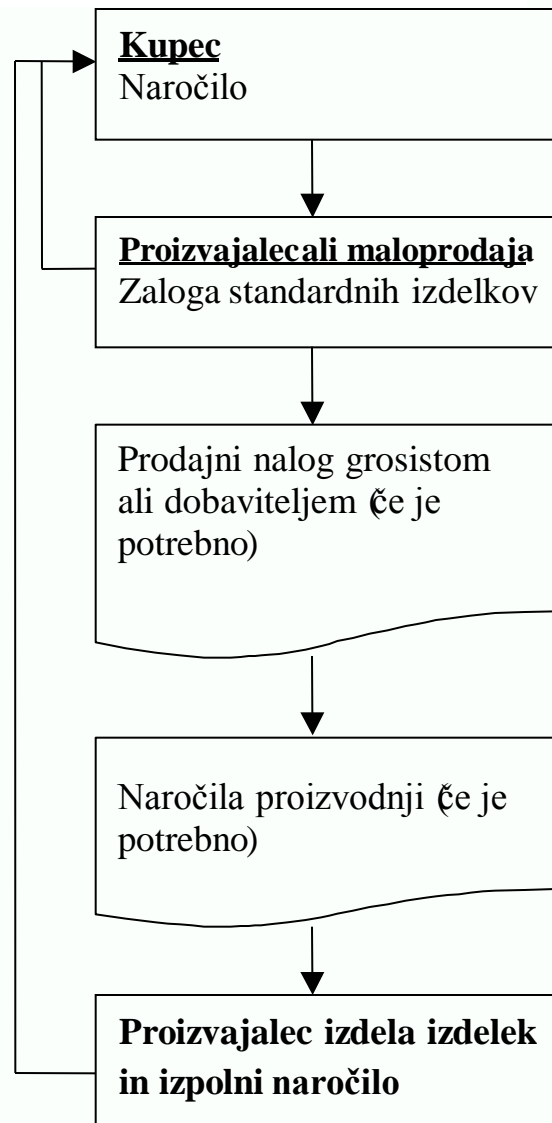

Vir: Kaplan, Norton:
Uravnoteženi sistem kazalnikov
GV Ljubljana 2000

Proces »Push«

Proces »Pull«

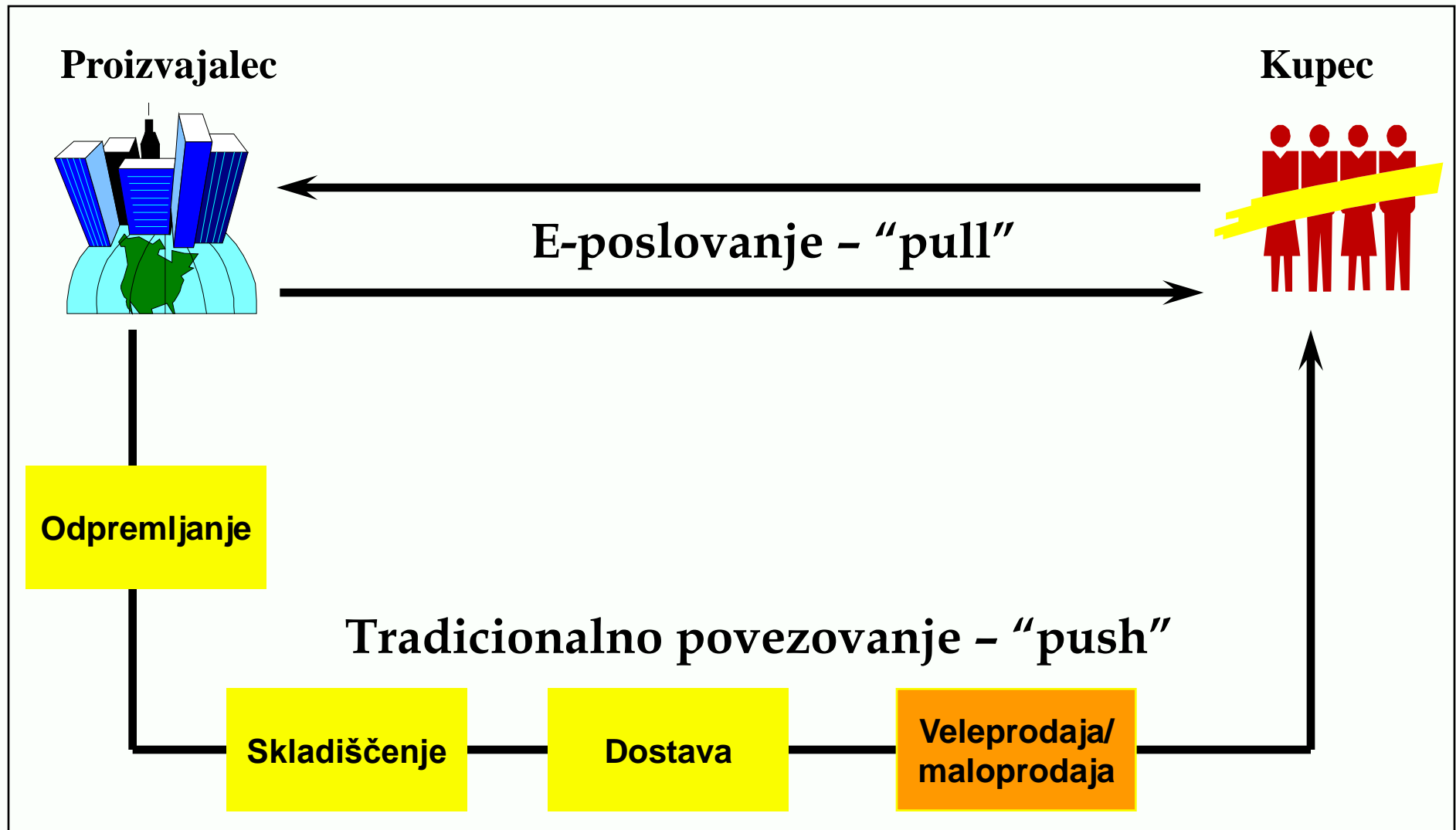
Lastnosti sistema »push«

- učinkovita proizvodnja,
- optimizacija operacij v proizvodnji,
- velike količine gotovih izdelkov na koncu proizvodnje in tudi na poti do stranke,
- potreba po alternativnih izdelkih, ki povzroči ponovno proizvodnjo in odprodajo starih zalog po nižjih cenah,
- “nujni in prioritetni” delovni nalogi v proizvodnji, ki motijo izvajanje načrt prodaje in rušijo urejenost proizvodnje, ki je optimirana na standardne delovne naloge.

Lastnosti sistema »pull«

- ni zalog,
- ni popustov pri prodaji starih zalog,
- stranke plačajo pred proizvodnji izdelkov ali ob njej,
- občutljivost na močna kratkoročna nihanja potrošnje (če je povpraševanje v nekem trenutku veliko, ga praktično ne moremo zadovoljiti v kratkem roku) in
- maksimiranje profita.

E-poslovanje v vrednostni verigi

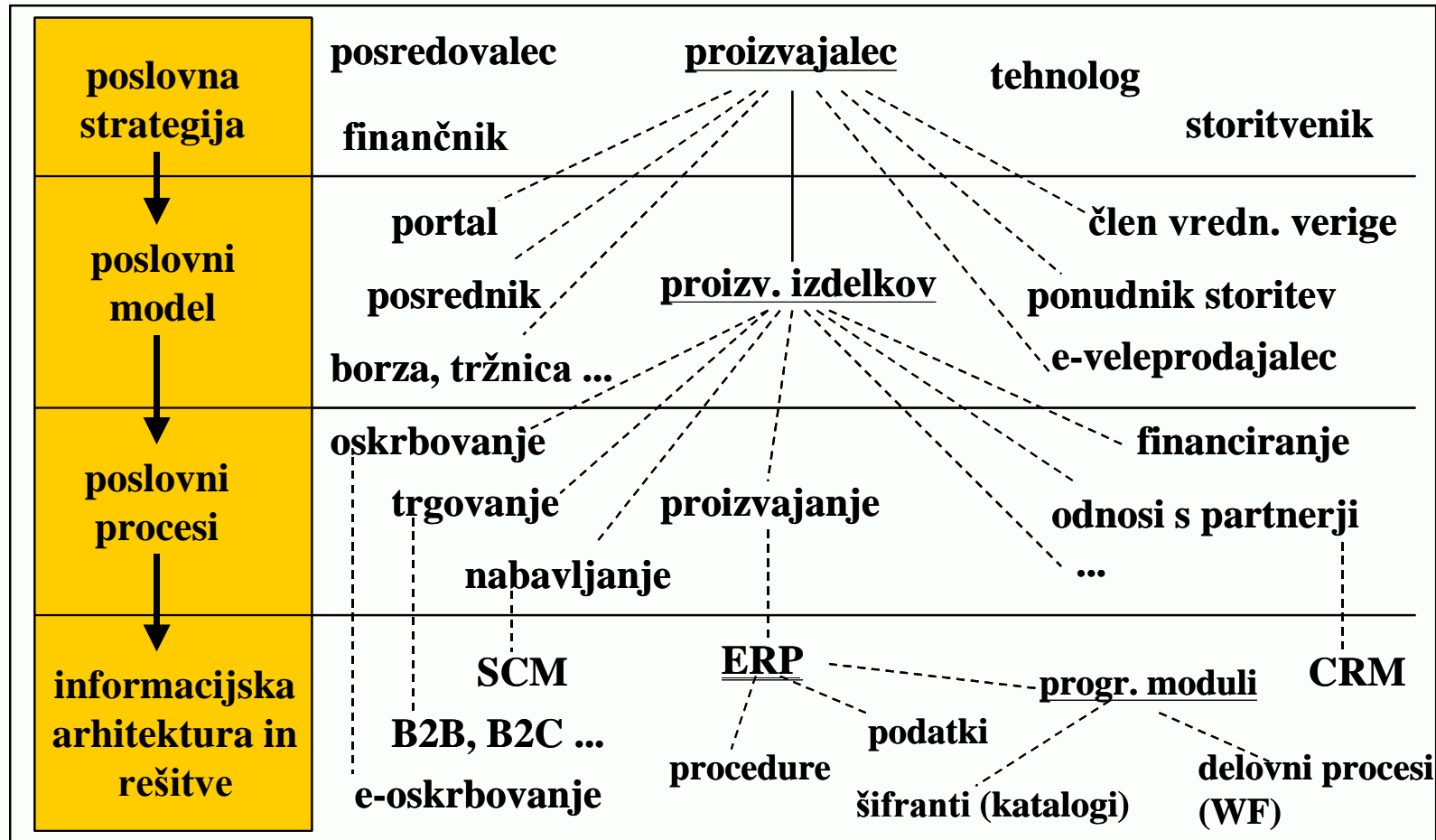

E-poslovanje postavlja zahteve po korenitih spremembah obstoječega načina poslovanja

E-podjetje ... je organizacija ki je sposobna elektronsko obvladovati poslovne dogodke in izmenjevati vrednosti (denar, blago in informacije)

Uspešno e-podjetje ... je sposobno svoji *poslovni strategiji* hitro in sprotno prilagajati *poslovni model, procese in tehnologijo*

Prenova in informatizacija poslovanja

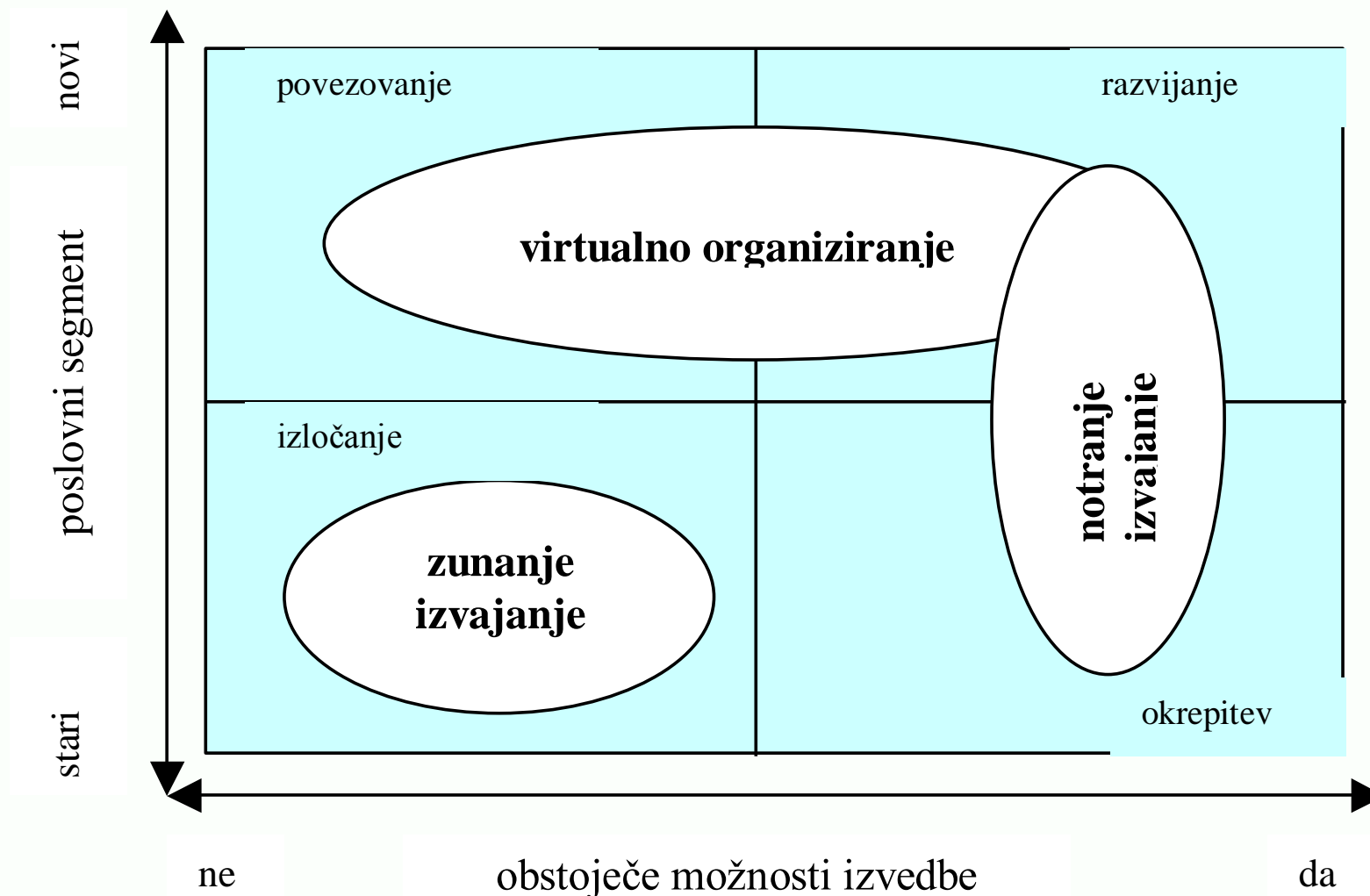
Za uspešno prenovo poslovanja je potrebna uskladitev strategije, poslovnega modela, procesov in IT

Poslovna strategija

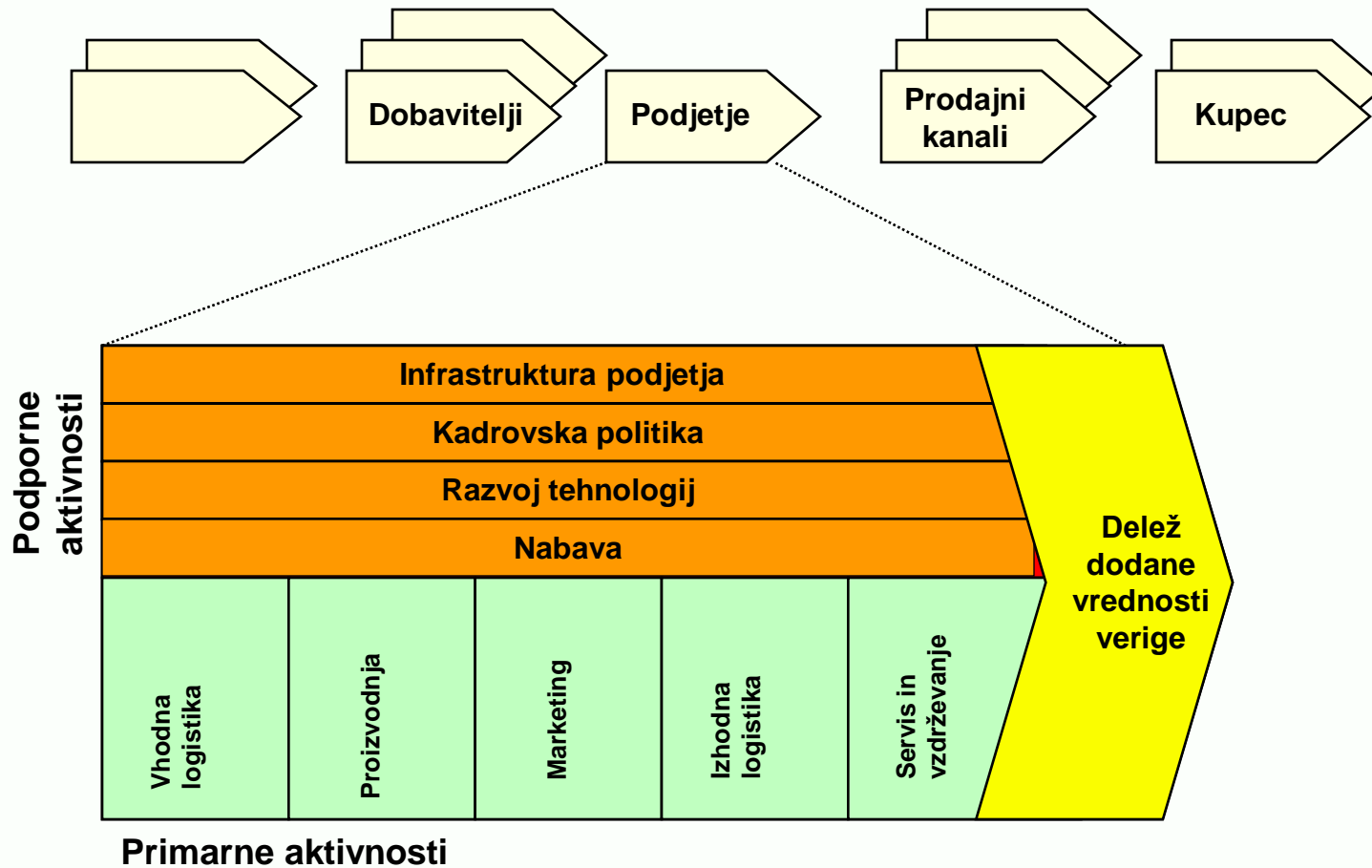
Poslovno strategijo avtorji različno opredeljujejo, splošno pa velja, da gre za:

- vzorec glavnih ciljev in namenov ter osnovnih politik ali načrtov za doseganje teh ciljev,
- skupek načrtov in usmeritev, ki jih mora uveljaviti organizacija, da bi dosegla zastavljene cilje.

Strategije podjetij v informacijski dobi

Vrednostna veriga podjetja

Poslovni model – vloga in sestava

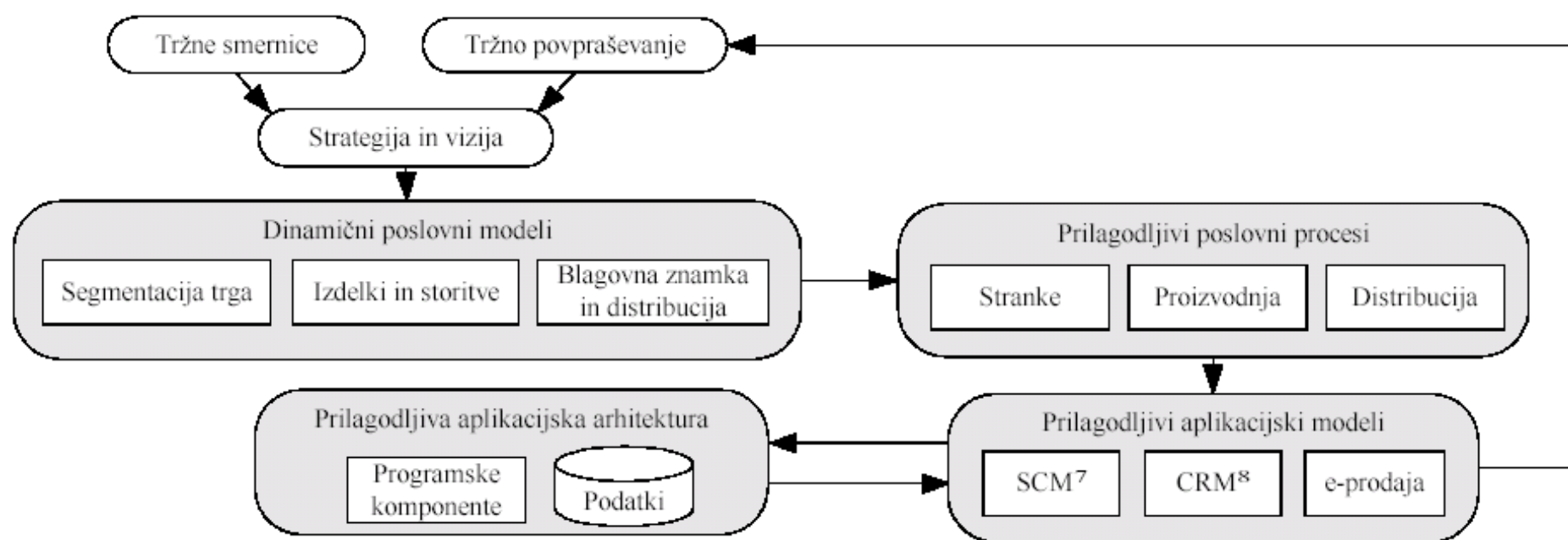
Poslovni model predstavlja abstrakcijo poslovanja organizacije, kaže medsebojna razmerja in potek izvajanja posameznih poslovnih dejavnikov s **ciljem zagotavljanja dodane vrednosti**.

- **Zakaj?** (strateška izhodišča, motivacija)
- **Kako?** (izvajanje poslovne politike – pravil, *procesni model*)
- **Kaj?** (organiziranost, struktura znanja in poslovnih pravil, *model dejstev in podatkov*)
- **Kdo?** (izvajalci, vloge in odgovornosti)
- **Kdaj?** (čas, roki)
- **Kje?** (lokacija in povezave)

Klasični poslovni model Serijska proizvodnja	Elektronski poslovni model Izdelek, prilagojen kupčevim zahtevam
Kupec ima majhno izbiro izdelkov	Kupec sodeluje pri kreiranju izdelka
Dobavni čas je dolg	Kratek dobavni čas
Netočna dobava	Velika zanesljivost dobave
Visoke varnostne zaloge	Majhne zaloge
Stroški celotne oskrbne verige so visoki.	Stroškovno učinkovita oskrbna veriga
»Push« sistem proizvodnje	»Pull« sistem proizvodnje, izhajajoč iz kupčevih zahtev
Razvoj novega izdelka traja zelo dolgo	Znatno skrajšanje časov razvoja novih izdelkov
Nezadovoljstvo kupcev, visoki stroški oskrbne verige	Nižji stroški, zadovoljni kupci
Pridobivanje novih kupcev	Pridobivanje novih kupcev in grajenje lojalnosti obstoječih kupcev (CRM)

Vir: prirejeno po Lesničar, 2002

Vzpostavitev e-poslovnega modela

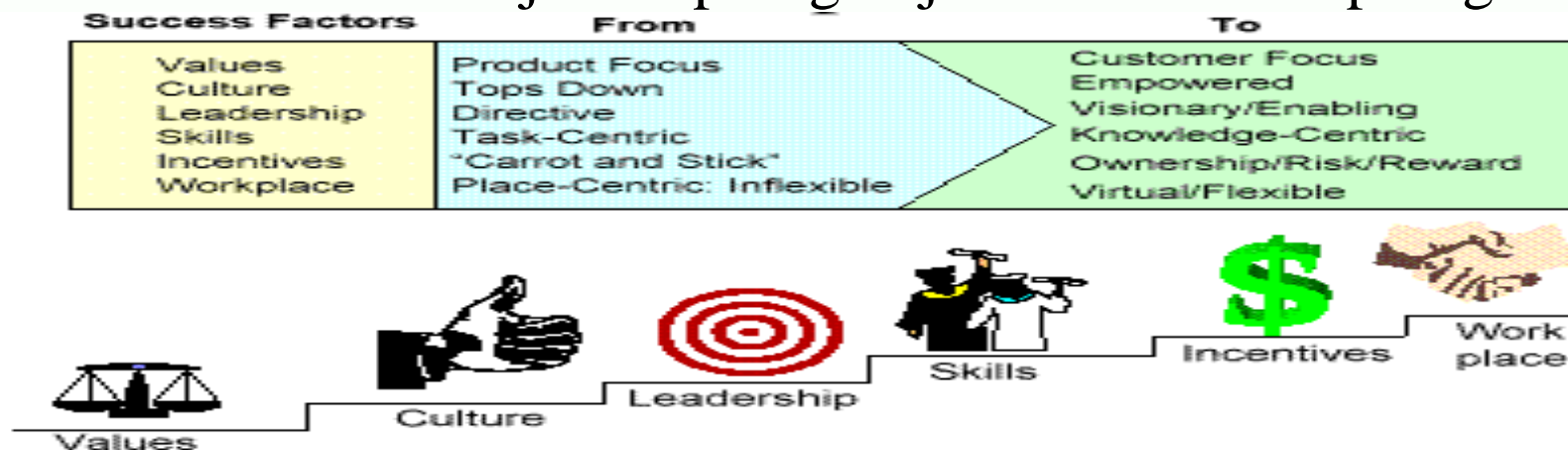
Transformacija dejavnikov uspeha

KDU

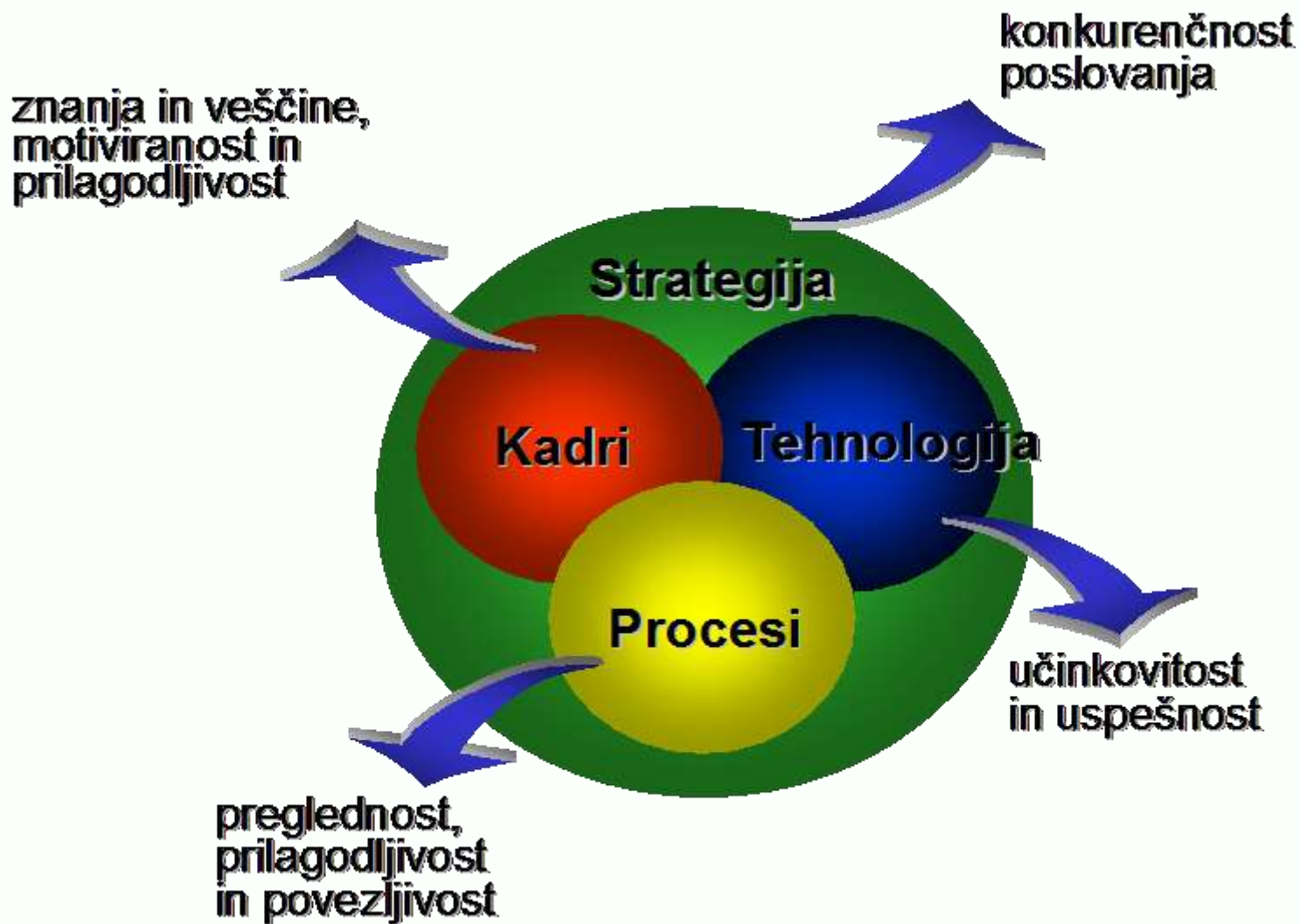
iz

v

Vrednote	osredotočenost na produkt	na kupca
Kultura	moč izvira iz položaja	iz zaupanja in znanja
Vodenje	ukazovanje	omogočanje
Veščine	osredotočene na nalogo	na znanje
Nagrada	korenček in palica	odgovornost/riziko/nagrada
Delovno mesto	lokacija x/neprikladno	virtualno/prilagodljivo

Ključni poslovni dejavniki sprememb

HTML servers and Java are making possible a whole new paradigm for corporate application development

Telecommuting developers and contractors access development Web servers remotely

Mobile users access applications through LAN dial-up connections

